

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Opracowanie wykonane przez:
IGO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.
ul. Barbary 21a
40-053 Katowice

Tarnowskie Góry, listopad 2020 r.

Tytuł	Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019	
Zamawiający		Powiat Tarnogórski ul. Karłuszowiec 5 42-600 Tarnowskie Góry
Wykonawca		IGO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. ul. Barbary 21a 40-053 Katowice
Autor	mgr inż. Marta Majka – Główny specjalista ds. ochrony środowiska	

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie	5
2. Cel i zakres raportu.....	5
3. Metodyka sporządzania raportu i źródła pozyskania danych	7
4. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska w latach 2018-2019	7
5. Ocena stopnia wykonania założonych celów i priorytetów ekologicznych oraz weryfikacja przyjętych zadań.....	48
6. Monitoring skutków realizacji Programu i jego aktualizacji	55
7. Podsumowanie i wnioski	57
8. Dane źródłowe	59

SPIS TABEL:

Tabela 1. Zadania zrealizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – klimat i powietrze atmosferyczne	8
Tabela 2. Zadania zrealizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – jakość wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno-ściekowa	24
Tabela 3. Zadania zrealizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – gospodarka odpadami.....	31
Tabela 4. Zadania zrealizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – zasoby przyrodnicze	35
Tabela 5. Zadania zrealizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – ochrona lasów.....	37
Tabela 6. Zadania zrealizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – kopaliny i gleby	38
Tabela 7. Zadania zrealizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne	42
Tabela 8. Zadania zrealizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – edukacja ekologiczna	43
Tabela 9. Ocena stanu realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska	48
Tabela 10. Zmiany stanu środowiskowego w oparciu o wskaźniki monitorowania efektywności Programu Ochrony Środowiska	56

1. Wprowadzenie

Podstawą prawną opracowania Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019, jest art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 ze zm.).

Zgodnie z przytoczonym artykułem organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy/miasta sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy/miasta.

Niniejszy raport dotyczy działań zaplanowanych do realizacji w latach 2018-2019 w „Programie Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024” przyjętym Uchwałą Nr XXII/163/2016 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 14 czerwca 2016 r. i obejmuje okres sprawozdawczy za lata 2018-2019.

Ustawa Prawo ochrony środowiska nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji Programu ochrony środowiska. W samym Programie określono natomiast sposób kontroli oraz dokumentowania realizacji założonych celów i zadań, zaproponowano wskaźniki oceny stanu środowiska i sposób zarządzania dokumentem.

2. Cel i zakres raportu

Celem opracowania niniejszego raportu jest ocena wykonania zadań w sektorze ochrony środowiska w latach 2018-2019.

W Programie Ochrony Środowiska wyznaczono priorytety ekologiczne, do których przypisano cele długoterminowe dla Powiatu Tarnogórskiego do osiągnięcia do roku 2024, w następujących sektorach:

- Priorytet ekologiczny I – jakość powietrza, cel długoterminowy: poprawa jakości powietrza oraz wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł,
- Priorytet ekologiczny II – jakość wód powierzchniowych i podziemnych, cel długoterminowy: osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych,
- Priorytet ekologiczny III – gospodarka odpadami, cel długoterminowy: usunięcie odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwienie i rekultywację terenu po Zakładach Chemicznych,

- Priorytet ekologiczny IV – zasoby przyrodnicze powiatu, cel długoterminowy: ochrona dziedzictwa przyrodniczego i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych,
- Priorytet ekologiczny V – klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne, cel długoterminowy: poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
- Priorytet ekologiczny VI – zapobieganie poważnym awariom, cel długoterminowy: ochrona przed skutkami poważnej awarii,
- Priorytet ekologiczny VII – kopaliny i gleby, cel długoterminowy: zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych,
- Priorytet ekologiczny VIII – edukacja ekologiczna, cel długoterminowy: wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu.

Jak wynika z raportów o stanie powiatu, w latach 2018-2019 realizowano zadania w większości przedstawionych powyżej sektorów.

Raport, zgodnie z przyjętymi w Programie Ochrony Środowiska zasadami przedstawiania postępów w realizacji celów i zadań zawiera:

- 1) Wprowadzenie.
- 2) Cel i zakres raportu.
- 3) Metodykę sporządzania raportu i źródła pozyskania danych.
- 4) Realizację zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska w latach 2018-2019.
- 5) Nakłady poniesione w latach 2018-2019 na realizację zadań sprecyzowanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024”.
- 6) Ocenę stopnia wykonania założonych celów i priorytetów ekologicznych oraz weryfikację przyjętych zadań.
- 7) Monitoring skutków realizacji Programu i jego aktualizacji.
- 8) Podsumowanie i wnioski.
- 9) Dane źródłowe.

3. Metodyka sporządzania raportu i źródła pozyskania danych

Realizując niniejszy raport wykorzystano informacje z poniższych źródeł:

- 1) Uchwała Nr XXII/163/2016 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 14 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024”.
- 2) Raport o stanie Powiatu Tarnogórskiego za rok 2018.
- 3) Materiały udostępnione przez Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach.
- 4) Materiały udostępnione przez różne podmioty, w tym placówki oświatowe itp.
- 5) Dane i informacje z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach.
- 6) Roczniki statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu Ochrony Środowiska jest dobry system sprawozdawczości, który powinien z jednej strony oceniać stopień wykonania zadań wraz z poniesionymi kosztami, a z drugiej strony powinien się opierać na wskaźnikach stanu i jakości środowiska.

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego sprecyzowano wskaźniki główne oceny stanu środowiska przyjmując, że lista ta będzie sukcesywnie modyfikowana, gdyż nie jest listą zamkniętą. Do określenia niniejszych wskaźników posłużyły dane udostępniane przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (WIOŚ), Główny Urząd Statystyczny (GUS) oraz informacje uzyskane ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach.

4. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska w latach 2018-2019

W tab. od 1 do 8 przedstawiono informacje dotyczące stanu realizacji zaplanowanych celów i zadań na lata 2018-2019 określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024”.

Tabela 1. Zadania realizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – klimat i powietrze atmosferyczne

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
Powietrze atmosferyczne				
Ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez modernizację, remont, wymianę nawierzchni, przebudowę dróg, budowę nowych dróg	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach, Zarząd Dróg Powiatowych W Tarnowskich Górach	2018 r.	3 417 290,00 zł	Utrzymanie dróg powiatowych w 2018 r. (remonty nawierzchni, remonty chodników, remonty obiektów mostowych, remonty odwodnienia itp.)
		2018 r.	278 600,00 zł	Przebudowa ul. Powstańców Śląskich w Tarnowskich Górach – Poprawa bezpieczeństwa na drodze oraz komfortu podróżowania (dokumentacja)
		2018 r.	837 035,00 zł	Modernizacja wiaduktu w ciągu ul. Nakielskiej w Tarnowskich Górach
		2018 r.	1 528 707,00 zł	Przebudowa ul. Zofii Nałkowskiej w Radzionkowie
		2018 r.	198 030,00 zł	Modernizacja nawierzchni bitumicznej drogi powiatowej nr 2352S Mikołeska – Lubocz – ul. Kaletańska w Mikołesce
		2018 r.	376 749,00 zł	Modernizacja ul. Dworcowej w Miasteczku Śląskim wraz z budową chodnika i miejscami postojowymi
		2018 r.	372 900,00 zł	Modernizacja nawierzchni bitumicznej drogi powiatowej nr 3257S ul. Imielów (Miasteczko Śląskie)
		2018 r.	281 670,00 zł	Modernizacja ul. Świętego Marka, Miasteczko Śląskie
		2018 r.	102 768,00 zł	Modernizacja ul. Władysława Łokietka, Miasteczko Śląskie

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
		2018 r.	282 900,00 zł	Rozbudowa DP3210S i DP3207S ul. Główna w Zendku
		2019 r.	177 568,00 zł	Poprawa bezpieczeństwa i komfortu podróżowania na drogach powiatowych
		2019 r.	680 000,00 zł	Budowa ścieżki rowerowej na odcinku Laryszów-Miedary (droga 3218S) w Zbrosławicach – Poprawa infrastruktury drogowej. Zapewnienie przestrzeni do aktywnego wypoczynku
		2019 r.	4 722 267,00 zł	Utrzymanie dróg powiatowych w 2019 r. (remonty nawierzchni, remonty chodników, remonty obiektów mostowych, remonty odwodnienia itp.)
		2019 r.	6 569 803,00 zł	Rozbudowa drogi powiatowej 3200S na odcinku od DK78 do ulicy Mickiewicza w m. Ossy Gmina Ożarówce – Poprawa bezpieczeństwa na drodze oraz komfortu podróżowania
		2019 r.	1 000 000,00 zł	Modernizacja drogi powiatowej nr 3306S ul. Repecka w Tarnowskich Górach odcinek o długości 2 000 mb
		2019 r.	181 015,00 zł	Modernizacja drogi powiatowej nr 3298S ul. Mickiewicza w Tarnowskich Górach odcinek o długości 290 mb
		2019 r.	1 708 046,00 zł	Przebudowa skrzyżowania dróg powiatowych nr 3307S i 3309S o długości 284 mb (Janasa-Starotarnowicka-Sielanka)
		2019 r.	334 303,00 zł	Modernizacja drogi powiatowej nr 3248S ul. Fabryczna w Kaletach odcinek o długości 800 mb

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Kalety	2019 r.	675 000,00 zł	Modernizacja drogi powiatowej nr 3257S ul. Imielów w Miasteczku Śląskim o długości 1 800 mb
		2019 r.	317 770,00 zł	Modernizacja drogi powiatowej nr 2352S ul. Kaletańska w Boruszowicach odcinek o długości 1 000 mb
		2018-2019	772 272,00 zł	- przebudowa drogi gminnej ul. Dębowa w Kaletach Truszczy, <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drogi gminnej ul. Rieczna, - przebudowa drogi gminnej ul. Ofiar Katynia w Kaletach Miotku, - przebudowa ul. Lubszecka, - przebudowa ul. Gawlika
	Gmina Krupski Młyn	2018-2019	539 411,00 zł	- przebudowa ciągów komunikacji w Ziętku – budowa i remont chodników, przebudowa dróg, budowa nowych odcinków o długości 88,286 m, wykonanie nowej nawierzchni, budowa odwodnienia drogi, <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa ciągów komunikacji (dróg i chodników) w Krupskim Młynie – Kolonia Ziętek – rewitalizacja terenów gminy
	Gmina Miasteczko Śląskie	2018-2019	2 187 424,00 zł	- budowa ulicy Białego – projekt, <ul style="list-style-type: none"> - budowa ulicy Ceramicznej,
	Gmina Ożarówice	2018-2019	2 883 650,00 zł	- bieżące naprawy i remonty dróg <ul style="list-style-type: none"> - dotacja celowa dla powiatu na przebudowę drogi oraz budowę chodnika i ścieżki rowerowej drogi łączącej miejscowości Ossy i Tąpkowice
	Gmina Radzionków	2018-2019	195 141,00 zł	- budowa zachodniej obwodnicy miasta (budowa drogi łączącej ul. Długą z ul. Knosały) – Etap II – odcinek o długości 185 m i Etap III, <ul style="list-style-type: none"> - budowa centrum przesiadkowego przy Dworcu

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Świerklaniec	2018-2019	611 586,00 zł	<p>PKP Rojca w Radzionkowie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - regularne utrzymywanie czystości nawierzchni dróg (czyszczenie metodą mokrą), - budowa drogi łączącej ulicę Podmiejską w Piekarach Śląskich z ulicą Szybową w Radzionkowie, - dokumentacja projektowa budowy drogi łączącej ul. Księżogórską z ul. Jaśminową, - dokumentacja projektowa budowy drogi łączącej ul. Księżogórską z ul. M. Dąbrowskiej, - przebudowa nawierzchni w ul. Sikorskiego 20-32, - budowa łącznika ul. Kużaja z ul. Lipoka, - dokumentacja projektowa przedłużenia ul. M. Dąbrowskiej w kierunku ul. Nieznanego Żołnierza, - przebudowa nawierzchni jezdni i chodników ul. Kowalskiej w Radzionkowie, - wykonanie nawierzchni jezdni i chodnika w ul. Wiosennej w Radzionkowie, - realizacja przyjaznej środowisku i niskoemisyjnej organizacji transportu publicznego w Subregionie Centralnym poprzez ograniczenie i uspokojenie ruchu samochodowego w centrum miasta Radzionków wraz z budową II etapu obwodnicy i ścieżek rowerowych <p>- wykonanie projektu budowlanego na połączenie chodnika przy DW 911 w miejscowości Orzech z chodnikiem do granicy miasta Piekary Śląskie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa nawierzchni ulicy Obłoków i części ul. Przyjaźni w sołectwie Nakło Śląskie – opracowanie dokumentacji projektowej, - budowa nawierzchni ul. Wrzosowej w sołectwie Nowe Chechło, - opracowanie dokumentacji projektowej na zadanie

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Tarnowskie Góry	2018-2019	71 228 051,00 zł	<p>pn. „PARK-uję w Świerklańcu – Gminie z widokiem na Metropolię” – projekt budowy centrum przesiadkowego wraz z samoobsługowym parkingiem i wypożyczalnią sprzętu rekreacyjnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie dokumentacji projektowej budowy zjazdu publicznego z drogi krajowej Nr 78 (ul. Tarnogórska) , - wykonanie miejsc postojowych na terenie gminnym, przy ul. Leśnej w Nowym Chechle - dofinansowanie remontów dróg powiatowych wraz z wykonaniem projektów budowlanych, - budowa ulicy Hallera, Chmielewskiego, Bystrama w Tarnowskich Górach, - rozbudowa układu drogowego w rejonie ulic: Górnicza, Bondkowskiego, Zamkowa, Nowaka, Gliwicka w Tarnowskich Górach – I etap ul. Nowaka, - budowa ul. Zachnika w Tarnowskich Górach, - rozbudowa centrum przesiadkowego wraz z budową infrastruktury rowerowej w mieście Tarnowskie Góry, - rozbudowa ulic Sobieskiego i Opolskiej
	Gmina Tworóg	2018-2019	632 331,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa części ul. Wiejskiej w Brynku, - wykonanie dokumentacji dla ul. Polnej w Kotach
	Gmina Zbrostawice	2018-2019	2 209 795,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> - remont odcinka ul. Ogrodowej w Kopienicy, - wymiana warstwy ścieralnej – ul. Długa w Łubiu, - wymiana warstwy ścieralnej – ul. Powstańców w Zbrostawicach, - remont odcinka ul. Wolności w Wieszowie, - przebudowa ul. Kasztanowej w Miedarach, - budowa (rozbudowa) ul. Traugutta w Zbrostawicach, - budowa (rozbudowa- ul. 3-go Maja

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>w Zbrostawicach,</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa ul. Sosnowej w Szałszy, - budowa parkingu przy Urzędzie Gminy Zbrostawice, - budowa parkingu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Miedarach, - budowa ścieżki rowerowej na odcinku Laryszów – Miedary (nr drogi 3218S) w gminie Zbrostawice
Termomodernizacja budynków i inne działania wpływające na ograniczenie niskiej emisji	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018	31 980,00 zł	Budowa kotłowni olejowej z magazynem paliwa oraz instalacji zewnętrznej grzewczej, c.w.u. i cyrkulacji w DPS Miedary – Modernizacja źródła ciepła, obniżenie kosztów eksploatacji i utrzymania, przeniesienie źródła ciepła z budynku pałacu do nowego, wolnostojącego budynku kotłowni olejowej
			3 563 512,00 zł	Adaptacja budynku przy ul. Sienkiewicza 16 w Tarnowskich Górach na potrzeby utworzenia Centrum Usług Społecznych. W budynku Centrum znalazły się siedziby: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, a także komórki organizacyjne Starostwa: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Wydział Strategii Rozwoju oraz Biuro Bezpieczeństwa Publicznego
			2 486 911,00 zł	<p>Termomodernizacja budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefanii Sempołowskiej, ul. Opolska 28 w Tarnowskich Górach</p> <p>Zakres prac termomodernizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - docieplenie ścian zewnętrznych, - częściowa wymiana stolarki okiennej, - wymiana ślusarki drzwiowej zewnętrznej, - docieplenie stropodachów i dachów, - wymiana wewnętrznej instalacji centralnego

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
		2019 r.	2 031 643,00 zł	ogrzewania, - prace towarzyszące Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Techniczno-Usługowych im. Jana Pawła II, ul. Pokoju 14 w Tarnowskich Górach. Zakres robót termomodernizacyjnych: - docieplenie ścian zewnętrznych, - wymiana stolarki okiennej, - wymiana ślusarki drzwiowej zewnętrznej, - docieplenie stropodachów, - wymiana wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania, - prace towarzyszące
			7 200 457,00 zł	Termomodernizacja i wyposażenie warsztatów Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących, ul. Sienkiewicza 23 w Tarnowskich Górach
			333 923,00 zł	Oddymianie klatek schodowych w Wielospecjalistycznym Szpitalu Powiatowym S.A. im. dr B. Hagera w Tarnowskich Górach
			92 250,00 zł	Wykonanie izolacji ścian fundamentowych i elewacji prosektorium przy ul. Okrzei w Tarnowskich Górach
			2 414 522,00 zł	Termomodernizacja budynku szkoły Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tarnowskich Górach, ul. Strzelców Bytomskich 7 Zakres robót termomodernizacyjnych: - docieplenie ścian zewnętrznych, - wymiana stolarki okiennej, - wymiana ślusarki drzwiowej zewnętrznej, - docieplenie stropodachów i dachów,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
			31 980,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> - wymiana wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania, - wymiana zewnętrznej sieci ciepłej centralnego ogrzewania, - prace towarzyszące <p>Termomodernizacja budynku szkoły Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Tarnowskich Górach, ul. Sienkiewicza 23 – Poprawa warunków nauczania, ograniczenie kosztów funkcjonowania jednostki.</p>
			2 415 449,00 zł	<p>Termomodernizacja budynków II Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica, ul. J. Piłsudskiego 1 w Tarnowskich Górach</p> <p>Zakres robót termomodernizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - docieplenie ścian zewnętrznych sali gimnastycznej, - wymiana stolarki okiennej PCV w sali gimnastycznej, - wymiana ślusarki drzwiowej zewnętrznej w sali gimnastycznej, - docieplenie stropodachów i dachów, - wymiana wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania w sali gimnastycznej, - wymiana drewnianej stolarki okiennej w budynku szkoły, - docieplenie stropodachów w budynku szkoły, - wymiana wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania w budynku szkoły, - wymiana zewnętrznej sieci ciepłej centralnego ogrzewania, - prace towarzyszące
	Gmina Kalety	2018-2019	2 059 324,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> - „przeciwdziałanie niskiej emisji poprzez

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Krupski Młyn	2018-2019	3 082 446,00 zł	kompleksową termomodernizację budynków użyteczności publicznej w mieście Kalety” – termomodernizacja Miejskiego Domu Kultury i Publicznego Gimnazjum, - „przeciwdziałanie niskiej emisji poprzez montaż układów solarnych oraz ogniw fotowoltaicznych w mieście Kalety – Zielonym Zakątku Śląska
	Gmina Miasteczko Śląskie	2018-2019	2 592 650,00 zł	- termomodernizacja budynku mieszkalnego Nr 5 w Kolonii Ziętek, - rewitalizacja budynku Urzędu Gminy w Krupskim Młynie, - modernizacja pomieszczeń budynku Szkoły Podstawowej w Krupski Młynie na potrzeby punktu wydawania żywności, - modernizacja obiektów rekreacji ruchowo-sportowej – rozbudowa już istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej
	Gmina Ożarówice	2018-2019	6 779 138,00 zł	- poprawa efektywności energetycznej poprzez montaż kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych, - termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wraz z instalacją OZE – termomodernizacja ratusza i budynku MOPS-u, - dotacja celowa na termomodernizację Miejskiego Ośrodka Kultury przy ul. Srebrnej
				- przebudowa i kompleksowa termomodernizacja dwóch budynków użyteczności publicznej w Tąpkowicach, - pozyskanie dofinansowania na wykonanie instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej tj.: ✓ Biblioteka i Ośrodek Kultury Gminy

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Radzionków	2018-2019	4 280 043,00 zł	<p>Ożarówce w Tąpkowicach,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Biblioteka i Przedszkole w Ożarówicach, ✓ Biurowiec Małej i Średniej Przedsiębiorczości, ✓ Gimnazjum w Ożarówicach, ✓ Szkoła Podstawowa w Pyrzowicach, ✓ Szkoła Podstawowa w Tąpkowicach, ✓ Szkoła Podstawowa w Zendku, ✓ Urząd Gminy Ożarówce, ✓ Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarówicach <p>- rewitalizacja osiedla robotniczego w Radzionkowie przy ul. Kużaja w zakresie przebudowy budynków wraz z udrożnieniem infrastruktury komunikacyjno-społecznej,</p> <p>- budowa dwóch wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z instalacjami wewnętrznymi w Radzionkowie przy ul. Nieznanego Żołnierza,</p> <p>- modernizacja i remont budynku przy ul. Św. Wojciecha 15,</p> <p>- kompleksowa termomodernizacja budynków oświatowych Gimnazjum im. O. L. Wrodarczyka, Zespołu Szkół podstawowo-Gimnazjalnych, Liceum Ogólnokształcącego, Szkoły Podstawowej Nr 2, Przedszkola Nr 3,</p> <p>- przebudowa budynku mieszkalnego przy ul. Lipoka 9</p> <p>– docieplenie ścian elewacji, izolacja ścian fundamentowych,</p> <p>- wymiana stolarki okiennej w wybranych przedszkolach – Przedszkole Nr 2 przy Placu Jana Pawła II 6,</p> <p>- wymiana stolarki okiennej w wybranych</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Świerklaniec	2018-2019	8 251 450,00 zł	<p>przedszkolach – Przedszkole Nr 4 przy ul. Kużaja 15, - przebudowa dachu w budynku Przedszkola Nr 2, - opracowanie audytów energetycznych na potrzeby termomodernizacji budynków przy ul. M. Oświęcimia 43 oraz Knosały 113, - opracowanie dokumentacji dla projektów: modernizacja energetyczna budynków placówek oświatowych i modernizacja energetyczna wielorodzinnego budynku mieszkalnego przy ul. Ks. Knosały 20</p> <p>- rozbudowa wraz z termomodernizacją budynku OSP w Nakle Śląskim – wymiana kotła węglowego na 2 kotły gazowe, termomodernizacja, - termomodernizacja budynków OSP w Świerklańcu i Orzechu – wymiana kotłów węglowych na gazowe, termomodernizacja, - rozbudowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w sołectwie Orzech, - przebudowa i rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza przy ul. Młyńskiej 7 w Świerklańcu z przeznaczeniem na przedszkole, - termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Świerklańcu przy ul. Źródlanej 3 – wymiana 3 kotłów węglowych na 2 kotły gazowe, termomodernizacja, - modernizacja budynku SPZOZ w Świerklańcu – budynku Ośrodka Zdrowia w Świerklańcu, - budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Urzędu Gminy, - opracowanie dokumentacji technicznej dla zadania pn. „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej im. Kai Mireckiej w Nakle Śląskim przy ul. Dworcowej 2”,</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Tarnowskie Góry	2018-2019	99 090 137,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> - kompleksowa wymiana stolarki okiennej w budynku Szkoły Podstawowej im. Kai Mireckiej w Nakle Śląskim przy ul. Dworcowej 2, - budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej im. Kai Mireckiej w Nakle Śląskim przy ul. Dworcowej 2, - budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej przy ul. Źródlanej 3 w Świerkłańcu, - budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Szkoły Podstawowej przy ul. Młyńskiej 7 w Świerkłańcu, - realizacja PONE poprzez wymianę kotłów nieefektywnych ekologicznie na terenie Gminy, - budowa oświetlenia OZE - dotacje dla osób fizycznych na termomodernizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych, - termomodernizacja placówek oświatowych – w 2018 r. - 5 szt., w 2019 r. - 7 szt. tj.: <ul style="list-style-type: none"> ✓ termomodernizacja budynku SP 15 przy ul. Litewskiej 6 w Tarnowskich Górach, ✓ termomodernizacja budynku PG 3 przy ul. Zacisznej 17 w Tarnowskich Górach, ✓ termomodernizacja ZSP 4 przy ul. Powstańców Warszawskich 42 w Tarnowskich Górach, ✓ termomodernizacja budynku ZSP 1 przy ul. Słowackiego 34 w Tarnowskich Górach, ✓ termomodernizacja budynku ZSP 2 przy ul. Jagodowej 72 w Tarnowskich Górach, ✓ termomodernizacja budynku SP 5 przy ul. Leśnej 23 w Tarnowskich Górach, ✓ termomodernizacja budynku SP 13 przy ul. Armii Krajowej 1 w Tarnowskich Górach, ✓ termomodernizacja dwóch budynków ZSP 3

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Tworóg	2018-2019	2 597 440,00 zł	<p>przy ul. Żeromskiego 64 w Tarnowskich Górach,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ termomodernizacja budynku SP 11 przy ul. Karola 38a w Tarnowskich Górach, ✓ termomodernizacja budynku Przedszkola 17 „Bajkowe Wzgórze” przy ul. Norweskiej 2 w Tarnowskich Górach, ✓ termomodernizacja budynku Przedszkola 20 przy ul. Morcinka 7 w Tarnowskich Górach, ✓ termomodernizacja budynku Przedszkola 2 przy ul. Gruźelki 17 w Tarnowskich Górach, - termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych ✓ rewitalizacja budynków przy ul. Grzybowej 199, 201, 203, 205, 207, 209 – termomodernizacja, remont klatek schodowych, wymiana instalacji elektrycznej, wykonanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania, ✓ termomodernizacja budynku przy ul. Grzybowej 211 – renowacja ścian budynku, ✓ termomodernizacja budynków przy ul. Grzybowej 222-224, ✓ termomodernizacja budynków przy ul. Bocznej 2, 5, 6, 7, - termomodernizacja placówek oświatowych: SP5, SP13, SP11, ZSP3, P17, P20, P2, - termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Tworóg tj.: <ul style="list-style-type: none"> ✓ budynek GOK w Tworogu, ✓ budynek OSP w Tworogu, ✓ budynek Szkoły Podstawowej Boruszowicach, ✓ budynek Przedszkola w Wojsce,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Zbrosławice	2018-2019	522 264,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> ✓ budynek OSP w Świniowicach, ✓ budynek LKS Orzeł Koty, ✓ budynek OSP w Kotach <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa budynku OSP Wieszowa, - termomodernizacja budynku OSP w Wieszowie, - budowa odnawialnych źródeł energii w Gminie
Pozwolenia na emisję zanieczyszczeń do atmosfery i ich weryfikacja	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018-2019	Koszty administracyjne	<p>Jedną z form działania województwa i powiatu tarnogórskiego jest prowadzenie procedury administracyjnej. Marszałek Województwa Śląskiego i Starosta Tarnogórski na bieżąco wydają pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza jak również pozwolenia zintegrowane. W latach 2018-2019 Starosta Tarnogórski wydał następujące decyzje - pozwolenia zintegrowane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. INDYK-ŚLĄSK Sp. z o.o. z siedzibą w Wieszowej przy ul. Wolności 21 (pozwolenie warunkowe) – pozwolenie zintegrowane na eksploatację instalacji: <ul style="list-style-type: none"> - do uboju zwierząt, o zdolności przetwarzania ponad 50 Mg masy ubojowej na dobę (tj. o zdolności produkcyjnej instalacji IPPC 250 Mg/dobę), - do oczyszczania ścieków <p>Warunki pozwolenia: dwa kotły KTM 900, spaliny odprowadzane są dwoma emitorami – emisja roczna NO₂ – 5,66 Mg/rok, SO₂ – 0,93 Mg/rok, PM10 – 1,39 Mg/rok, PM2,5 – 1,39 Mg/rok,</p> 2. VEOLIA POŁUDNIE Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach przy ul. Zagórskiej 173 – pozwolenie zintegrowane na eksploatację instalacji w przemyśle energetycznym do spalania paliw zlokalizowanej na terenie Ciepłowni „Przyjaźń”

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>położonej przy ul. Zagórskiej 173 w Tarnowskich Górach.</p> <p>Warunki pozwolenia: emisja roczna z instalacji spalania paliw NO₂ – 137,6 Mg/rok, SO₂ – 469,523 Mg/rok, pył ogółem – 208,772 Mg/rok, w tym PM10 – 28,807 Mg/rok, PM2,5 – 19,413 Mg/rok</p> <p>Ponadto w latach 2018-2019 wydano dwie decyzje udzielające pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.</p> <p>Pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza wydane przez Starostę Tarnogórskiego posiadają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. BRAMSTER Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Nakle Śląskim przy ul. Lasowickiej 125 <p>Warunki pozwolenia: wentylatory 1-5 proces spawania – emisja roczna pył ogółem – 0,0636 Mg/rok, PM2,5 – 0,0588 Mg/rok, PM10 – 0,06105 Mg/rok, Mn – 0,00268 Mg/rok, Ni – 0,000475 Mg/rok, Cr (VI) – 0,001222 Mg/rok,</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. EMA Elektrocarbon Sp. z o.o. z siedzibą w Gołęczewie przy ul. Polnej 8, instalacja przy ul. Czarnohuckiej 10 w Tarnowskich Górach – (podmiot przejął prawa i obowiązki). <p>Warunki pozwolenia: przygotowanie mieszanki metalograficznej – emisja roczna PM10 – 0,001248 Mg/rok, Cu – 0,000064 Mg/rok, Pb – 0,00004 Mg/rok, naważanie mieszanki, granulacja – emisja roczna PM10 – 0,3624 Mg/rok, obróbka materiałów szcztokowych – emisja roczna PM10 – 0,00116 Mg/rok, Cu – 0,000088 Mg/rok, Pb – 0,000032 Mg/rok, prasowanie wyprasek – emisja roczna PM10 – 0,0376 Mg/rok, Cu – 0,00912 Mg/rok, Pb – 0,00252 Mg/rok, wypalanie szcztok i wyprasek – emisja roczna PM10 – 0,0048 Mg/rok,</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				suszenie mieszanki metalograficznej – emisja roczna PM10 – 0,0024 Mg/rok, fenol – 0,0064 Mg/rok, prasowanie komutatorów tłoczywem termoutwardzalnym – emisja roczna PM10 – 0,00224 Mg/rok
Badanie powietrza w ramach projektu Właściwe zarządzanie środowiskiem gwarantem bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców powiatu tarnogórskiego	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018	23 370,00	<p>W latach 2011-2018 wykonywano pomiary opadu pyłu w ramach realizacji projektu pod nazwą „Właściwe zarządzanie środowiskiem gwarantem bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców powiatu tarnogórskiego”.</p> <p>Na podstawie analizy wyników badań przeprowadzonych w 2018 r. stwierdzono, że najwyższa wartość opadu pyłu wystąpiła w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na terenie gminy Miasteczko Śląskie i wyniosła 86,15 mg/m²/rok. Najniższa wartość opadu pyłu wyniosła 40,47 mg/m²/rok i została odnotowana w Ożarowicach. W gminie Świerklaniec dość wysokie depozycje pyłu są przede wszystkim związane z bliskim oddziaływaniem zajezdni autobusowej.</p> <p>Z kolei depozycje dla metali ciężkich przedstawiały się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kadm: od 0,46 mg/m²/rok w Krupskim Młynie do 27,96 mg/m²/rok w Miasteczku Śląskim, - arsen: od 0,35 mg/m²/rok w Kaletach do 9,79 mg/m²/rok w Świerklańcu, - ołów: od 11,99 mg/m²/rok w Krupskim Młynie do 761,49 mg/m²/rok w Miasteczku Śląskim, - cynk: od 93,71 mg/m²/rok w Kaletach do 1 127,9 mg/m²/rok w Miasteczku Śląskim, - tal: w większości lokalizacji wyniki opadu pyłu były poniżej poziomu oznaczalności t.j. do 1,2 mg/m²/rok w Miasteczku Śląskim
Suma nakładów w latach 2018-2019			255 182 971,00	

Tabela 2. Zadania realizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – jakość wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno-ściekowa

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
Gospodarka wodno-ściekowa				
Przedsięwzięcia związane z ochroną wód Realizacja zadań modernizacyjnych inwestycyjnych służących ochronie środowiska i gospodarki wodnej	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018 r.	96 741,00 zł	Budowa przyłącza wodociągowego dla budynków Domu Pomocy Społecznej, Miedary przy ul. Zamkowej 7
		2018-2019	Koszty administracyjne	W 2018 r. przeprowadzono: - 51 spraw dotyczących gospodarki wodnej, - 6 spraw – dot ustalenia lini brzegu Z kolei w 2019 r. przeprowadzono: - 25 spraw dotyczących gospodarki wodnej, - 6 spraw – dot ustalenia lini brzegu
	Gmina Kalety	2018-2019	30 000,00 zł	Powiat corocznie udziela dofinansowania dla Spółek Wodnych
		2018-2019	3 006 384,00 zł	- budowa kanalizacji sanitarnej i stacji podciśnieniowej w Kaletach Miotku, Zielonej, Mokrusie i Truszczy - Etap I Kalety Miotek wraz z przyłączami
	Gmina Krupski Młyn	2018-2019	656 661,00 zł	- ochrona dorzecza Małej Panwi poprzez rozbudowę i modernizację gospodarki wodno-ściekowej etap II i etap III, - budowa sieci wodociągowej do budynków w rejonie ul. Mickiewicza i Świerczewskiego i Główniej 1 i 3, - budowa sieci wodociągowej do budynków przy ul. Słowackiego w Krupskim Młynie, - przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Potępa, - przebudowa i rozbudowa podłączeń

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>wodociągowych przy ul. Zawadzkiego w Krupskim Młynie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja zasilania Stacji Uzdatniania Wody – panele fotowoltaiczne, - modernizacja oczyszczalni ścieków Krupski Młyn obejmująca budowę sito piaskownika, modernizację sita pionowego, modernizację zbiornika rekreacyjnego, budowę instalacji odzysku i zawracania ścieków oczyszczonych, zagospodarowanie terenu wraz z płytą postojową dla kontenerów odwodnionego osadu nadmiernego, konfiguracja nowego sterowania wraz z adaptacją instalacji elektrycznej i automatycznej, budowa stacji zasilania – panele fotowoltaiczne, - budowa stacji kanalizacji sanitarnej i deszczowej w rejonie ul. Mickiewicza, Świerczewskiego, Głównej 1 i 3 w Krupskim Młynie, budowa sieci kanalizacji sanitarnej i przepompowni ścieków wraz z kolektorem tłocznym przy ul. Mickiewicza w Krupskim Młynie, - modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej przy ul. Powstańców Śląskich i Buczka, - modernizacja przepompowni ścieków w Krupskim Młynie: przebudowa istniejącej przepompowni ścieków P3 wraz z infrastrukturą towarzyszącą przy ul. Zawadzkiego w Krupskim Młynie, zabudowa studni z rozdrabniarką w przepompowni P2 przy ul. Głównej (Park Oczko), zasilanie przepompowni P1 przy ul. Leśmiana w Krupskim Młynie (panele fotowoltaiczne), - budowa sieci kanalizacji sanitarnej kolektorów grawitacyjnych i przyłączy kanalizacyjnych, sieci kanalizacji tłocznej, budowa tymczasowej przepompowni ścieków w Ziętku, Krupskim Młynie oraz modernizacja przepompowni ścieków

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Miasteczko Śląskie	2018-2019	779 345,00 zł	w Potępie - budowa sieci wodociągowej w rejonie ulic: Łąkowej, Jaworowej, Klonowej i Makowej
	Gmina Ożarówice	2018-2019	8 186 913,00 zł	- budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy – budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Tąpkowicach
	Gmina Radzionków	2018-2019	12 333 500,00 zł	- budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ul. Przyjaźni, ul. Wiosennej i ul. Wspólnej w Radzionkowie, - przebudowa sieci wodociągowej w ul. Jaśminowej w Radzionkowie, - budowa sieci wodociągowej w ul. Pietrygów i ul. Staszica w Radzionkowie, - budowa sieci wodociągowej w ul. Długiej w Radzionkowie, - budowa sieci kanalizacyjnej w ul. Ogrodowej i ul. Zejera w Radzionkowie, - przebudowa sieci kanalizacyjnej w ul. 27 Stycznia w Radzionkowie, - likwidacja oczyszczalni ścieków przy ul. Szybowej 2 w Radzionkowie, - modernizacja zaplecza technicznego, - rozbudowa sieci w wybranych punktach miasta, - przebudowa sieci wodociągowej w ul. Sadowej w Radzionkowie - współfinansowanie budowy sieci wod-kan. - budowa sieci wodociągowej w ul. Knosały w Radzionkowie - przebudowa sieci wodociągowej w ul. Sikorskiego, - przebudowa sieci wodociągowej w ul. Kużaja, - budowa sieci wodociągowej w ul. Sikorskiego 98 - budowa kanalizacji ul. Orzechowska 58

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Świerklaniec	2018-2019	695 625,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> - budowa sieci wodociągowej wzdłuż obwodnicy miasta, - przebudowa kolektora Ø 600 w ul. Zejera, - budowa kanalizacji tłocznej i grawitacyjnej w ul. Knosały, - rozbudowa kanalizacji pomiędzy ulicami Pietrygów i Staszica, - budowa kanalizacji sanitarnej w kwartale ulic Długa, Danielecka, Knosały i przedłużenie Unii Europejskiej, - budowa kanalizacji sanitarnej w kwartale ulic N. Żołnierza, Marii Dąbrowskiej, Ogrodowej i Zejera, - przebudowa sieci wodociągowej w ul. Artylerzystów, Grenadierów, Wopistów, Kadetów, Lotników - budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie gminy Świerklaniec, - wykonanie kanalizacji deszczowej wraz z odwodnieniem budynku Szkoły Podstawowej im. Kai Mireckiej w Nakle Śląskim
	Gmina Tarnowskie Góry	2018-2019	11 097 498,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> - budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Jodłowej, - budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Tęczowej w Tarnowskich Górach, - budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz oczyszczalni ścieków komunalnych w Tarnowskich Górach – IV faza, - budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Wiśniowa, Słomianki, Morelowa, - budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w ul. Opatowicka/Biskupka wraz z nadzorem inwestorskim,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
	Gmina Tworóg	2018-2019	10 268 540,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacja projektowa kanalizacji sanitarnej w ul. ul. Starowapiennej, Starotarnowickiej i Siwcowej, - dokumentacja projektowa zarurowania rzeki Stoły, - budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Cmentarnej, - budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie Królowej Jadwigi – etap III, - dokumentacja projektowa kanalizacji sanitarnej w ul. Starowapiennej, Starotarnowickiej i Siwcowej oraz kanalizacji deszczowej w ul. Tołstoja, Raclawicka, Wyszyńskiego - budowa kanalizacji podciśnieniowej sanitarnej w sołectwie Nowa Wieś Tworoska, - w 2018 r. wykonano 24 przydomowe oczyszczalnie ścieków dofinansowane ze środków gminnych
	Gmina Zbrosławice	2018-2019	5 143 115,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa ul. łącznej w Ziemięcicach wraz z przebudową kanalizacji deszczowej oraz sieci wodociągowej, - budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w Ziemięcicach ul. Polna i Słoneczna, - budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w Przezchlebiu ul. Stawowa, ul. Mikulczycka, ul. Zielona i ul. Polna, - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie Zbrosławice etap III – 4 szt. instalacji, - modernizacja oczyszczalni ścieków w Przezchlebiu, - budowa zbiornika retencyjnego w Kamieńcu, - przebudowa kanalizacji deszczowej w Czekanowie, - budowa sieci wodociągowej w Miedarach – boczna od ul. Kasztanowej - odpłatne przejęcie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej od inwestorów prywatnych, - budowa zbiorników bezodpływowych na terenie
		2018-2019		

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>gminy Zbrostawice,</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Zbrostawice - etap II - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gminie Zbrostawice - etap III, - budowa przydomowej oczyszczalni ścieków dla budynków komunalnych, pl. Karola Miarki 3 i 4, Zbrostawice, - przebudowa przydomowej oczyszczalni ścieków, ul. 1-go Maja 33, Kopienica
Badanie wód w ramach projektu Właściwe zarządzanie środowiskiem gwarantem bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców powiatu tarnogórskiego	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018-2019	15 990,00	<p>W 2018 r. przeprowadzono badania wód z cieków powierzchniowych Brzeźnica, potok Pniowiecki oraz potok Ożarówicki położonych na obszarze powiatu tarnogórskiego.</p> <p>Wody rzeki Brzeźnicy zalicza się do pozaklasowej jakości wód ze względu na przekroczenie czterech parametrów: OWO, chlorki, azot azotynowy, azot ogólny należących do grupy fizykochemicznej. Wody rzeki Brzeźnicy zaliczone zostały jako stan poniżej dobrego potencjału ekologicznego.</p> <p>W wodach nie odnotowano przekroczeń dla I klasy jakości wód w odniesieniu do dopuszczalnych wartości substancji szczególnie szkodliwych. W tym przypadku wody rzeki Brzeźnicy zaliczone zostały jako maksymalny potencjał ekologiczny.</p> <p>Ponadto w wodach nie odnotowano także przekroczeń dla I klasy jakości w odniesieniu do dopuszczalnych wartości substancji priorytetowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaliczono jako stan chemiczny dobry. <p>W wodach Brzeźnicy zanotowano przekroczenie wartości BZT₅ względem wymagań dla ryb łososiowatych oraz stężenia tlenu rozpuszczonego względem wymagań dla ryb łososiowatych i karpowatych.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>Wody potoku Pniowieckiego zalicza się do pozaklasowej jakości wód ze względu na przekroczenie dwóch parametrów: - ogólny węgiel organiczny i chlorki - należących do grupy fizykochemicznej. Wody te zaliczone zostały jako stan poniżej dobrego potencjału ekologicznego.</p> <p>Ponadtow wodach nie odnotowano przekroczeń dla I klasy jakości wód w odniesieniu do dopuszczalnych wartości substancji szczególnie szkodliwych. W tym przypadku wody potoku Pniowieckiego zaliczone zostały jako maksymalny potencjał ekologiczny.</p> <p>W wodach potoku Pniowieckiego odnotowano przekroczenia dla II klasy jakości wód dla parametrów kadm i ołów w odniesieniu do dopuszczalnych wartości substancji priorytetowych, dlatego zaliczono wody ze stanem chemicznym poniżej dobrego.</p> <p>W wodach potoku Pniowieckiego zanotowano przekroczenie wartości tlenu rozpuszczonego względem wymagań dla ryb łososiowatych i karpowatych oraz biologicznego zapotrzebowania w tlen dla ryb łososiowatych.</p> <p>Wody potoku Ożarówickiego zalicza się do pozaklasowej jakości wód ze względu na przekroczenie wartości siedmiu parametrów: substancje rozpuszczone, przewodność elektryczna właściwa, wapń, magnez, odczyn pH, azot azotanowy i azot ogólny należących do grupy fizykochemicznej. Wody te zaliczone zostały jako stan poniżej dobrego.</p> <p>Nie odnotowano przekroczeń dla I klasy jakości wód w odniesieniu do dopuszczalnych wartości substancji szczególnie szkodliwych. W tym przypadku wody potoku Ożarówickiego zaliczone zostały jako stan bardzo dobry.</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				W wodach potoku Ożarówickiego nie odnotowano przekroczeń dla I klasy jakości wód w odniesieniu do dopuszczalnych wartości substancji priorytetowych. Wody potoku Ożarówickiego zaliczono jako stan chemiczny dobry. W wodach nie odnotowano przekroczeń wartości dopuszczalnych względem wymagań dla ryb
Suma nakładów w latach 2018-2019			52 310 312,00	

Tabela 3. Zadania realizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – gospodarka odpadami

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
Gospodarka odpadami				
Prawidłowa gospodarka odpadami	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	2018-2019	Koszty administracyjne	Jedną z form działania województwa śląskiego i powiatu tarnogórskiego jest prowadzenie procedury administracyjnej. Marszałek Województwa Śląskiego i Starosta Tarnogórski na bieżąco wydają pozwolenia i zezwolenia w zakresie gospodarki odpadami. Z kolei decyzje na terenach zamkniętych wydaje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach. W 2018 r. zostały wydane przez starostę: - 7 decyzji administracyjnych w zakresie pozwolenia na wytwarzanie odpadów, - 14 decyzji administracyjnych w zakresie zezwoleń na przetwarzanie i zbieranie odpadów W 2018 r. wykonano 2 kontrole w zakresie gospodarowania odpadami przez podmioty posiadające stosowne zezwolenie. W 2019 r. zostały wydane przez starostę: - 1 decyzja administracyjna w zakresie pozwolenia na wytwarzanie odpadów,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
 z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				- 13 decyzji administracyjnych w zakresie zezwoleń na przetwarzanie i zbieranie odpadów W 2019 r. wykonano jedną kontrolę w zakresie gospodarowania odpadami przez podmiot posiadający stosowne zezwolenie.
Likwidacja zwałowisk odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwienie oraz rekultywację terenów po byłych Zakładach Chemicznych „Tarnowskie Góry” w ramach zadania pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji”	Starosta wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej	2018-2019	951 722,00 zł	<p>Zadanie pod nazwą „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 –Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji” jest zadaniem nadrzędnym, ma na celu likwidację wszystkich odpadów niebezpiecznych składowanych na miejscach nieprzeznaczonym do ich składowania. Z uwagi na brak możliwości formalno-prawnych likwidacja zwałowisk odpadów w latach 2018-2019 obejmowała działania zabezpieczające to jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - eksploatację oczyszczalni ścieków po Zakładach Chemicznych Tarnowskie Góry, - monitoring środowiska w rejonie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”. <p>W roku 2018 do Centralnego Składowiska Odpadów (CSO) wbudowano odpady o masie 3,80 Mg (3,31 Mg suchej masy) odpadu niebezpiecznego o kodzie 19 08 13* - "szlamy zawierające substancje niebezpieczne z innego niż biologiczne oczyszczania ścieków przemysłowych". Odpady pochodziły z oczyszczalni ścieków po Zakładach Chemicznych "Tarnowskie Góry".</p> <p>W 2019 r. nie składowano odpadów do CSO.</p> <p>Monitoring odbywał się w 56 punktach.</p>
			96 574,00 zł	

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>Badania jakości wód prowadzone w roku 2018 czwartorzędowych wód podziemnych w rejonie Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry wykazują złą jakość. O słabym stanie chemicznym decyduje głównie podwyższona zawartość boru, siarczanów, cynku, manganu, kadmu, niklu, chlorków, sodu i odczynu pH. Jakość wód podziemnych serii węglanowej triasu jest lepsza od jakości wód czwartorzędowych piętra wodonośnego dominują wody słabego stanu chemicznego.</p> <p>Badania jakości wód prowadzone w roku 2019 czwartorzędowych wód podziemnych wykazały ponadnormatywne zawartości stężeń we wszystkich punktach wchodzących w sieć stałego monitoringu, w stosunku do wartości granicznych dla dobrego stanu chemicznego wód podziemnych z wyjątkiem punktu P4, w którym nie wykazano przekroczeń dopuszczalnych wartości. Badania jakości triasowych wód podziemnych wykazały ponadnormatywne zawartości stężeń w większości punktów sieci stałego monitoringu w stosunku do wartości granicznych, dla dobrego stanu chemicznego wód podziemnych. Analizując mapy rozkładu zanieczyszczeń można zauważyć, że strefa najsilniej zanieczyszczonych wód podziemnych wskaźnikami charakterystycznymi (bor, bar, stront), a także wysokich stężeń substancji rozpuszczonych, występuje w bezpośrednim sąsiedztwie Zakładów Chemicznych, co niewątpliwie świadczy o negatywny ich wpływie na jakość wód podziemnych. Wyniki badań monitoringowych wód podziemnych zarówno czwartorzędowych piętra wodonośnego jak i piętra triasowego potwierdzają negatywne oddziaływanie odpadów, które zalegają na nieuszczelnionym</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>podłożu wokół Zakładów Chemicznych. Aktualnie, brak wykreślenia Zakładów Chemicznych z Krajowego Rejestru Sądowego ze względu na nieuregulowane zobowiązania finansowe (sprawa w toku), brak posiadania przez Skarb Państwa – Starostę Tarnogórskiego tytułu prawnego do nieruchomości należących do osób fizycznych, na których zalegają odpady niebezpieczne oraz ze względu na prowadzoną przez komornika egzekucję z nieruchomości Skarbu Państwa – stanowią przeszkodę w uzyskaniu finansowania kolejnego etapu przedsięwzięci i zakończenia oczyszczania skażonego terenu. Starosta Tarnogórski podejmował działania zmierzające do rozwiązania problemów zarówno formalno-prawnych jak i finansowych dotyczących likwidacji zwałowisk odpadów stanowiących pozostałość po działalności Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry.</p> <p>Podejmowane dotychczas działania Starosty Tarnogórskiego nie przyniosły oczekiwanych rezultatów, nie uzyskały również skutecznego wsparcia ze strony m.in. Wojewody Śląskiego i Ministra Środowiska. Nieusunięcie przedmiotowych odpadów stanowi zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska ze względu na lokalizację zwałowisk w strefie zasilania i wododziału dwóch triasowych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP 327 Lubliniec-Myszków i GZWP 330 Gliwice), których wody użytkowane są do celów pitnych i na potrzeby gospodarcze północno-zachodniej części aglomeracji miejsko-przemysłowej Górnego Śląska. Po usunięciu przeszkód formalno - prawnych dla zadania pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód</p>

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji” istnieje zapewnienie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach o dalszym finansowaniu zadania i przeznaczeniu na ten cel kwoty ok. 60 mln zł z możliwością aktualizacji kosztów na dzień rozpoczęcia realizacji zadania.</p> <p>W 2019 roku uchwałą Nr VII/89/2019 Rady Powiatu Tarnogórskiego zaapelowano do władz publicznych Rzeczypospolitej Polskiej o podjęcie skutecznych działań i likwidację zagrożeń jakie stwarzają odpady niebezpieczne po przedsiębiorstwie państwowym Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji</p>
Suma nakładów w latach 2018-2019			1 048 296,00	

Tabela 4. Zadania realizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – zasoby przyrodnicze

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
Ochrona przyrody				
Utrzymanie stanu bioróżnorodności środowiska przyrodniczego powiatu	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018 r.	63 720,00 zł	Ochrona parku zabytkowego przy Zespole Szkół Artystyczno-Projektowych w Tarnowskich Górach. Opracowany przez Wydział Gospodarczy Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach projekt zakładał m.in. wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych na ponad osiemdziesięciu drzewach oraz usunięcie suchych, zamierających drzew, stanowiących zagrożenie dla życia i mienia

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
		2019 r.	189 000,00 zł	mieszkańców.
		2019 r.	280 260,00 zł	Ochrona parku zabytkowego usytuowanego na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Brynku
		2019 r.	14 760,00 zł	<p>Ochrona parku zabytkowego usytuowanego na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Nakle Śląskim. Decyzja o odnowie parku przy Centrum Kultury Śląskiej została podjęta na podstawie ekspertyzy dendrologicznej zleconej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków</p> <p>Zlecenie firmie zewnętrznej wykonanie częściowej inwentaryzacji drzewostanu parkowego przy zespole pałacowo-parkowym w Brynku (opracowanie mapy dendrologicznej drzew i krzewów). Szczegółowy zakres prac do wykonania jest następujący:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Inwentaryzacja dendrologiczna drzew i krzewów opracowana w formie tabeli dokumentacji dla każdego drzewa i krzewu oddzielnie: ✓ oznaczenie gatunku drzew i krzewów, ✓ pomiary dendrologiczne drzew i krzewów, ✓ opis stanu zdrowotnego drzew i krzewów, w tym występujących zagrożeń, ✓ naniesienie na podkładzie mapowym drzew i krzewów. Nadanie i naniesienie na mapę numerów i oznaczeń inwentaryzacyjnych drzew i krzewów, ✓ wyznaczenie drzew i krzewów przeznaczonych do usunięcia ze względów bezpieczeństwa , lub ze względów pielęgnacyjnych czy sanitarnych, ✓ wytypowanie drzew i krzewów do wykonania zabiegów pielęgnacyjnych, ✓ wytypowanie drzew na których należy zainstalować wiązania. ✓

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
Wspieranie działań – współpraca z organizacjami pozarządowymi	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018 r.	35 000,00 zł	W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi powiat w 2018 r. przekazał w ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych w dziedzinie ekologii i ochrony dziedzictwa przyrodniczego kwotę 35 000 zł, którą rozdysponowano pomiędzy 13 podmiotów.
		2019 r.	34 600,00 zł	W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi powiat w 2019 r. przekazał w ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych w dziedzinie ekologii i ochrony dziedzictwa przyrodniczego kwotę 34 600 zł, którą rozdysponowano pomiędzy 10 podmiotów.
Suma nakładów w latach 2018-2019			617 340,00	

Tabela 5. Zadania realizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – ochrona lasów

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
Ochrona lasów				
Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa oraz wykonanie nowych uproszczonych planów urządzania lasu	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	2018 r.	86 346,00 zł	W 2018 r. zawarto umowę na wykonanie uproszczonych planów urządzania lasu (upul) dla lasów stanowiących własność osób fizycznych i wspólnot gruntowych oraz inwentaryzacji stanu lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie gmin i miast powiatu tarnogórskiego na lata 2019-2028. Na zadanie został także złożony wniosek o dofinansowanie do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, który został rozpatrzony pozytywnie, a dofinansowanie zostało przekazane w 2019 r. Uproszczone plany urządzania lasu oraz inwentaryzacja stanu lasu zostały w 2018 r. opracowane dla lasów o powierzchni 975 ha

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
		2018-2019	37 901,00 zł	i określają one zadania gospodarcze w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa. Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa przekazany na podstawie porozumień do Nadleśnictwa Świerklaniec i Nadleśnictwa Koszęcin.
		2018-2019	Koszty administracyjne	W 2018 r. zostały wydane: - 8 decyzji z zakresu gospodarki leśnej, - 32 świadectw legalności pozyskania drewna. W 2019 r. zostały wydane: - 9 decyzji z zakresu gospodarki leśnej, - 27 świadectw legalności pozyskania drewna, - 100 decyzji określających zadania z zakresu gospodarki leśnej
Suma nakładów w latach 2018-2019			124 247,00	

Tabela 6. Zadania realizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – kopaliny i gleby

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
Ochrona gleb				
Ochrona gleb użytkowanych rolniczo oraz przywrócenie wartości użytkowej gruntów poprzez rekultywację	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	2018-2019	Koszty administracyjne	W 2018 r. zostały wydane: - 446 decyzji i zaświadczeń odnoszących się do wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej. Z produkcji rolniczej wyłączono 50,36 ha gruntów rolnych, z czego 35,78 ha użytków rolnych i 14,58 ha innych gruntów rolnych, w tym gruntów chronionych 5,5 ha - 189 postanowień w sprawie uzgodnienia warunków zabudowy W 2019 r. zostały wydane: - 490 decyzji i zaświadczeń odnoszących się do wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej. Z produkcji

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				rolniczej wyłączono 56,06 ha gruntów rolnych, z czego 35,08 ha użytków rolnych i 20,98 ha innych gruntów rolnych, w tym gruntów chronionych 7,23 ha - 188 postanowień w sprawie uzgodnienia warunków zabudowy
Prowadzenie i aktualizowanie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018-2019	29 942,00 zł	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach prowadzi i aktualizuje wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Powierzchnie działek potencjalnie historycznie zanieczyszczonych w gminach powiatu tarnogórskiego przedstawiają się następująco: - Gmina Kalety – 443,83 ha, co stanowi 5,85% powierzchni gminy, - Gmina Krupski Młyn – 276,60 ha, co stanowi 7,08% powierzchni gminy, - Gmina Miasteczko Śląskie – 1 815,81 ha, co stanowi 26,77% powierzchni gminy, - Gmina Ożarówce – 551,11 ha, co stanowi 12,09% powierzchni gminy, - Gmina Radzionków – 576,21 ha, co stanowi 43,83% powierzchni gminy, - Gmina Świerklaniec – 1 065,96 ha, co stanowi 23,75% powierzchni gminy, - Gmina Tarnowskie Góry – 1 973,42 ha, co stanowi 23,62% powierzchni gminy, - Gmina Tworóg – 361,42 ha, co stanowi 2,90% powierzchni gminy, - Gmina Zbrostawice – 1 983,15 ha, co stanowi 13,41% powierzchni gminy. Powierzchnia wszystkich działek potencjalnie historycznie zanieczyszczonych znajdujących się w wykazie zgłoszonych Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska wynosi 9 047,51 ha, co stanowi 14,08% powierzchni powiatu.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>Wydzielony został wykaz działek z funkcją wyrobiska i nasypy i tak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gmina Kalety – 2 260,25 ha, co stanowi 29,78% powierzchni gminy, - Gmina Krupski Młyn – 0,00 ha, co stanowi 0,0% powierzchni gminy, - Gmina Miasteczko Śląskie – 1 544,22 ha, co stanowi 22,76% powierzchni gminy, - Gmina Ożarówice – 141,84 ha, co stanowi 3,11% powierzchni gminy, - Gmina Radzionków – 732,69 ha, co stanowi 55,73% powierzchni gminy, - Gmina Świerklaniec – 1 239,00 ha, co stanowi 27,60% powierzchni gminy, - Gmina Tarnowskie Góry – 2 290,60 ha, co stanowi 27,42% powierzchni gminy, - Gmina Tworóg – 1 337,92 ha, co stanowi 10,75% powierzchni gminy, - Gmina Zbrosławice – 2 773,27 ha, co stanowi 18,75% powierzchni gminy. <p>Powierzchnia wszystkich działek z funkcją wyrobiska i nasypy wynosi 12 319,79 ha.</p>
Identyfikacja terenów potencjalnie historycznie zanieczyszczonych	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018-2019	Bez kosztów	<p>Kontrola NIK p.n. „Działania organów administracji publicznej w zakresie usuwania historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi” - wystąpienie pokontrolne z dnia 19 grudnia 2018 r. o sygn. KSI.410.004.08.2018.</p> <p>W 2018 r. Najwyższa Izba Kontroli Departament Środowiska przeprowadziła kontrolę w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenia okresowych badań gleby i ziemi, - identyfikacji potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz sporządzenia ich wykazu.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				Starosta Tarnogórski podjął działania prowadzące do identyfikacji terenów potencjalnie historycznie zanieczyszczonych. Zidentyfikowano m.in. podmioty prowadzące działalność gospodarczą lub przemysłową przed dniem 30 kwietnia 2007 r., zlokalizowano działki, które z dużym prawdopodobieństwem mogły zostać zanieczyszczone w wyniku prowadzonej na ich terenie działalności przemysłowej oraz dokonano analizy dostępnych informacji na temat zagrożenia zanieczyszczeniem gleby lub ziemi. Starosta Tarnogórski terminowo przekazał do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach wykaz potencjalnie historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na obszarze powiatu.
Ochrona zasobów kopalin				
Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018-2019	Koszty administracyjne	<p>W ramach struktury Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa funkcjonuje geolog powiatowy realizujący zadania Starosty jako organu administracji geologicznej i organu koncesyjnego, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatwierdzanie projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych zawierających wyniki prac geologicznych z zakresu hydrogeologii, geologii inżynierskiej i geologii złożonej, - nadzorowanie działalności regulowanej ustawą Prawo geologiczne i górnicze, w tym w zakresie projektowania prac geologicznych i sporządzania dokumentacji geologicznych, - udzielanie i nadzorowanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż nieobjętych własnością górnictw, - gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie informacji geologicznej w trybie Powiatowego Archiwum Geologicznego.

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				W 2018 r. geolog powiatowy prowadził łącznie 68 spraw w ww. zakresie, a w 2019 r. liczba ta wyniosła 99
Suma nakładów w latach 2018-2019			29 942,00	

Tabela 7. Zadania realizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
Ochrona przed hałasem				
Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji przemysłowych przez wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018-2019	Koszty administracyjne	Starosta Tarnogórski w latach 2018-2019 wydał 2 decyzje, w których określony został dopuszczalny poziom hałasu lub nastąpiła odmowa wydania decyzji lub też umorzono postępowanie jako bezprzedmiotowe tj.: ✓ decyzja znak: OŚR.R.6241.1.2018 z dnia 30 maja 2018 r. odmawiająca wydania decyzji określającej dopuszczalny poziom hałasu w środowisku dla Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej w Tarnowskich Górach z instalacji Zakładu zlokalizowanego w Tarnowskich Górach przy ul. Szczęść Boże 81, ✓ decyzja znak: OŚR.R.6241.3.2018 z dnia 10 stycznia 2019 r. odmawiająca wydania decyzji określającej dopuszczalny poziom hałasu w środowisku dla Zakładu Naprawy Pojazdów Katarzyna Zdańska-Sosada, z instalacji Zakładu zlokalizowanego w Zbrosławicach przy ul. 3-go Maja 2
Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym				
Ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach	2018-2019	Koszty administracyjne	W latach 2018-2019 do Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach wpłynęło 112 zgłoszeń (44 zgłoszeń w 2018 r. i 68 zgłoszeń w 2019 r.)

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne				zmian w instalacjach dotyczących eksploatacji stacji bazowych telefonii cyfrowej.

Tabela 8. Zadania zrealizowane przez Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 – edukacja ekologiczna

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
Edukacja ekologiczna				
Edukacja ekologiczna	Szkoły ponadpodstawowe	2018 r. 2019 r.	35 100,00 zł/rok 0,00 zł/rok	<p>W latach 2018-2019 jednostki organizacyjne Powiatu Tarnogórskiego prowadziły następujące akcje i działania edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akcję „Sprzątanie Świata”, - Wykonywanie gazetek o tematyce ekologicznej, - konkurs „Zielona Pracownia – projekt”, - Olimpiada Wiedzy Ekologicznej, - Wojewódzki Konkurs „Moja Walka ze Smogiem”, - Konkurs ekologiczny dla uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjalnych - szkoła Zespół Szkół Chemiczno-Ogólnokształcących jest organizatorem konkurs o tematyce ekologicznej w następujących kategoriach: <p>1-prezentacja lub film, 2-zdjęcie lub makietę,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wewnątrzszkolny konkurs proekologiczny „Barwy jesieni” i „Rola drzew w przyrodzie”, - Ogólnopolski Konkurs „Eko-planeta”, - Ogólnopolski Konkurs „Slow Life”, - Konkurs „Młodzi obserwatorzy przyrody – razem chrońmy bioróżnorodność”, - Konkurs „Wiedza o Lesie”, - Konkurs fotograficzny „Przyroda Śląska”, - Powiatowy Konkurs Ekologiczny - „Dbamy o czysty świat, choć mało mamy lat”,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<ul style="list-style-type: none"> - Projekt Ekologiczny Koła Ekologicznego „Zielony Chemik”, - XIII Otwarta Konferencja Ekologiczna - przebiegająca pod patronatem Stowarzyszenia Przyjaciół i Sympatyków Ekologii, funkcjonującego w Radzionkowie, - „Wkręć się w pomaganie” – zainicjowanie ponownej zbiórki plastikowych nakrętek z przeznaczeniem dla dziewczynki walczącej z rzadką chorobą genetyczną, - Odnawialne źródła energii – tematy realizowane na biologii i fizyce, - Współpraca z Instytutem Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska oraz Instytutem Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego (wykłady pracowników naukowych), - Współpraca ze Śląskim Ogrodem Botanicznym - udział w zajęciach edukacyjnych: „Bioróżnorodność w Ogrodzie”, „Świat w mikroskopie”, „Bioindykatory środowisk”, „I Ty możesz zostać dendrologiem”, „Cała prawda o smogu”, - „Wiosna w Beskidach” - wycieczka edukacyjna, - Zajęcia dydaktyczne w stacji meteorologicznej w Chorzowie przy Planetarium Śląskim, - Udział młodzieży w zajęciach na ścieżce dydaktycznej w Brynku, - „Międzynarodowy Dzień Ziemi”, - „Międzynarodowy Dzień Ptaków”, - „Dzień Krajobrazu”, - „Dzień Dzikiej Fauny i Flory”, - „Dzień ptaków”, - „Dzień Wierzby”, - Dopuszczenie pracowni w plansze o tematyce ekologicznej oraz pomoce naukowe umożliwiające

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>prowadzenie badań w terenie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akcje uświadamiające konieczność sadzenia drzew i nie ich wycinania, - Pielęgnacja zieleni wokół Domu Pomocy Społecznej i Zakładu Pielęgnacyjno - Opiekuńczego nr 1 w Tarnowskich Górach, - Zbiórka surowców wtórnych - baterii i plastikowych nakrętek, - Działania w ramach Szkolnego Koła LOP: <ul style="list-style-type: none"> ✓ pogadanki, zajęcia warsztatowe, spotkania w tematyce przyrodniczo-ekologicznej z okazji Dnia Sprzątania Świata, ✓ przygotowanie akademii ekologicznej z okazji Dnia Ziemi, ✓ organizacja konkursu plastycznego o tematyce przyrodniczo-ekologicznej z okazji Dnia Ziemi, ✓ organizacja konkursu wiedzy przyrodniczo-ekologicznej z okazji Dnia Ziemi, ✓ wyjazdy do: Karchowice – Stacja Wodociągowa, Kozłowa Góra – Stacja Uzdatniania Wód, - Działania w ramach Szkolnego Koła Przyrodniczego: <ul style="list-style-type: none"> ✓ wiosenna i jesienna zbiórka makulatury, ✓ jesienna zbiórka żołądki przekazywanych do Nadleśnictwa Świerklaniec i do Koła łowieckiego Orzeł Tarnowskie Góry, ✓ dokarmianie ptaków w czasie zimy, ✓ przygotowanie gry terenowej z okazji „Przywitanie wiosny”, ✓ ukwiecanie klasopracowni, rozsadzanie i przesadzanie kwiatów, - przeprowadzanie akcji „Święto Drzewa”, udział

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				<p>w Tarnogórskim Świącie Drzewa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Międzyszkolny Konkurs Ekologiczny zorganizowany z okazji Dnia Ziemi w Rudzie Śląskiej (ZSS – 1 miejsce), - Olimpiada Wiedzy Ekologicznej, - Konkurs - X edycja „EKO” (Śląskie Centrum Utylizacji w Katowicach), - Projekt edukacyjny „Postaw na słońce”, - Projekt „Zero WASTE” (promocja stylu życia bez odpadów), - Projekt ekologiczny „Bliżej Pszczół”, - Szkolny Quiz Wiedzy „Ty i środowisko”, - XIV Otwarta Konferencja Ekologiczna w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark, przebiegającej pod nazwą: „Bezpieczeństwo ekologiczne w mieście – smog”, - Akcja w ramach XIII edycji ogólnopolskiego konkursu EKOfone, przebiegającej pod nazwą: „Oddaj używany telefon komórkowy”, - Akcja „Wkręć się w pomaganie”- promująca zbiórkę plastikowych nakrętek, - Akcja „Drzewko za makulaturę” – Urząd Miasta Tarnowskie Góry, - Akcja – „ Drzewa pamięci” - nadawanie imion drzewom rosnącym koło szkoły, wykonanie przez uczniów imiennych tabliczek w glinie, - Akcja „ECO-Papier” – materiały dydaktyczne drukowane na papierze ekologicznym z makulatury, - Akcja Elektrośmieci, - Wyjazd do ogrodu botanicznego w Radzionkowie, - Marketing ekologiczny – podstawy przedsiębiorczości, - Pakiet edukacyjny – Człowiek-Środowisko-Gospodarka – zasady zrównoważonego rozwoju,

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020
z perspektywą do roku 2024” za lata 2018-2019

Nazwa działania	Jednostka realizująca	Lata realizacji	Koszt poniesiony w PLN	Opis wykonania
				scenariusze lekcji na zajęcia z podstaw przedsiębiorczości i wiedzy o społeczeństwie, - „Dzień Dyni”, - „Dzień Marchewki”, - „Dzień rzeki”
Prowadzenie systemu informacji o środowisku i jego ochronie	Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa	2018 -2019	2 400,00 zł	Prowadzenie Systemu Informacji o Środowisku W 2018 r. rozpatrzono 35 wniosków o udostępnienie informacji o środowisku. W 2019 r. rozpatrzono 23 wnioski o udostępnienie informacji o środowisku.
Suma nakładów w latach 2018-2019			37 500,00	

5. Ocena stopnia wykonania założonych celów i priorytetów ekologicznych oraz weryfikacja przyjętych zadań

Przyjęte w Programie ochrony środowiska priorytety, cele i zadania zgodne były z kierunkami Polityki Ekologicznej Państwa 2030 - stanowiły przełożenie celów Polityki Ekologicznej Państwa na szczebel powiatu. Przy formułowaniu priorytetów pod uwagę wzięto również wymogi wynikające z ustaw „Prawo ochrony środowiska”, „Prawo Wodne”, Ustawy o odpadach oraz innych ustaw komplementarnych i rozporządzeń wykonawczych.

Wśród priorytetów stanowiących podstawowe komponenty środowiska, w ramach których realizowano poszczególne zadania należy wymienić:

- klimat i powietrze atmosferyczne,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz gospodarkę wodno-ściekową,
- gospodarkę odpadami,
- zasoby przyrodnicze,
- ochronę lasów,
- gleby i kopaliny,
- klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne,
- edukację ekologiczną.

W tab. 9 poniżej zestawiono liczbę zrealizowanych zadań dla poszczególnych priorytetów i podstawowych kierunków działań.

Ocenę stanu realizacji przedstawiono za pomocą następujących oznaczeń:

↑ - działanie zrealizowane,

→ - działanie w trakcie realizacji,

↔ - działanie ciągłe,

↓ - działanie niezrealizowane.

Tabela 9. Ocena stanu realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska

Lp.	Priorytety ekologiczne	Podstawowe kierunki działań	Ilość zadań wykonanych w latach 2018-2019	Ocena stanu realizacji
1.	Jakość powietrza	Ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez modernizację, remont, wymianę nawierzchni, przebudowę dróg, budowę nowych dróg	<u>Powiat tarnogórski</u> Było 20 zadań Zrealizowano 18 zadań <u>Gminy/miasta</u> Kalety – 5 zadań Krupski Młyn – 2 zadania Miasteczko Śląskie – 3 zadania Ożarówice – 2 zadania	↑→ ↑→

Lp.	Priorytety ekologiczne	Podstawowe kierunki działań	Ilość zadań wykonanych w latach 2018-2019	Ocena stanu realizacji
			Radzionków – 12 zadań Świerklaniec – 6 zadań Tarnowskie Góry – 6 zadań Tworóg – 2 zadania Zbroslawice – 11 zadań Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 1 str. 8-13	
		Termomodernizacja budynków i inne działania wpływające na ograniczenie niskiej emisji	<u>Powiat tarnogórski</u> Było 10 Zrealizowano 8 zadań <u>Gminy/miasta</u> Kalety – 2 zadania Krupski Młyn – 4 zadania Miasteczko Śląskie – 3 zadania Ożarówce – 3 zadania Radzionków – 10 zadań Świerklaniec – 14 zadań Tarnowskie Góry – 5 zadań Tworóg – 1 zadanie Zbroslawice – 3 zadania Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 1 str. 13-21	↑→ ↑→
		Pozwolenia na emisję zanieczyszczeń do atmosfery i ich weryfikacja	<u>Powiat tarnogórski</u> 6 zakładów posiada pozwolenia zintegrowane 21 zakładów posiada pozwolenia na emisję gazów i pyłów do powietrza. Weryfikacji pozwoleń zintegrowanych nie przeprowadzano (raz na 5 lat) Wydano 4 decyzje (2 pozwolenia zintegrowane, 2 pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza) Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 1 str. 21-23	↑
		Badanie powietrza w ramach projektu „Właściwe zarządzanie środowiskiem gwarantem bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców powiatu tarnogórskiego”	<u>Powiat tarnogórski</u> Zrealizowano. W 2018 r. wykonano pomiary opadu pyłu w 9 punktach powiatu tarnogórskiego Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 1 str. 23	↑
2.	Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	Przedsięwzięcia związane z ochroną wód Realizacja zadań	<u>Powiat tarnogórski</u> Zrealizowano 2 zadania.	↑

Lp.	Priorytety ekologiczne	Podstawowe kierunki działań	Ilość zadań wykonanych w latach 2018-2019	Ocena stanu realizacji
		modernizacyjnych inwestycyjnych służących ochronie środowiska i gospodarki wodnej	<u>Gminy/miasta</u> Kalety – 1 zadanie Krupski Młyn – 11 zadań Miasteczko Śląskie – 1 zadanie Ożarówce – 1 zadanie Radzionków – 23 zadania Świerklaniec – 2 zadania Tarnowskie Góry – 10 zadań Tworóg – 2 zadania Zbrosławice – 14 zadań Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 2 str. 24-29	↑
		Badanie wód w ramach projektu „Właściwe zarządzanie środowiskiem gwarantem bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców powiatu tarnogórskiego”	<u>Powiat tarnogórski</u> Zrealizowano W 2018 r. wykonano badania wód z cieków powierzchniowych Brzeźnica, potok Pniowiecki oraz potok Ożarowski Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 2 str. 29-31	↑
3.	Gospodarka odpadami	Prawidłowa gospodarka odpadami	<u>Powiat tarnogórski</u> Wydano 35 decyzji (8 pozwoleń na wytwarzanie odpadów, 27 zezwoleń na przetwarzanie i zbieranie odpadów) Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 3 str. 31-32	↑
		Likwidacja zwałowisk odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwienie oraz rekultywację terenów po Zakładach Chemicznych Tarnowskie Góry	<u>Powiat tarnogórski</u> Nie zrealizowano. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 3 str. 32-35	↓
4.	Zasoby przyrodnicze powiatu	Utrzymanie stanu bioróżnorodności środowiska przyrodniczego powiatu	<u>Powiat tarnogórski</u> Zrealizowano 4 zadania. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 4 str. 35-36	↑
		Wspieranie działań – współpraca z organizacjami pozarządowymi	<u>Powiat tarnogórski</u> Zrealizowano 2 zadania. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 4 str. 37	↑
5.	Ochrona lasów	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa oraz wykonanie nowych uproszczonych planów urządzania lasu	<u>Powiat tarnogórski</u> Zrealizowano 3 zadania. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 5 str. 37-38	↑
6.	Kopaliny i gleby	Ochrona gleb użytkowanych rolniczo oraz przywrócenie wartości użytkowej gruntów poprzez rekultywację	<u>Powiat tarnogórski</u> Wydano 1313 decyzji i zaświadczeń oraz postanowień (936 decyzji i zaświadczeń)	↑

Lp.	Priorytety ekologiczne	Podstawowe kierunki działań	Ilość zadań wykonanych w latach 2018-2019	Ocena stanu realizacji
			odnoszących się do wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej, 377 postanowień w sprawie uzgodnienia warunków zabudowy) Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 6 str. 38-39	
		Prowadzenie i aktualizowanie wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi	<u>Powiat tarnogórski</u> Rrealizowano 1 zadanie. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 6 str. 39-40	↑
		Identyfikacja terenów potencjalnie historycznie zanieczyszczonych	<u>Powiat tarnogórski</u> Rrealizowano 1 zadanie. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 6 str. 40-41	↑
		Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin	<u>Powiat tarnogórski/gminy</u> W 2018 r. geolog powiatowy prowadził łącznie 68 spraw, a w 2019 r. liczba ta wyniosła 99 Wprowadzanie udokumentowanych złóż do planów planistycznych (studium, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 6 str. 41-42	↑
7.	Klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne	Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji przemysłowych przez wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	<u>Powiat tarnogórski</u> Wydano 2 decyzje, w których określony został dopuszczalny poziom hałasu lub nastąpiła odmowa wydania decyzji lub też umorzono postępowanie jako bezprzedmiotowe Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 7 str. 42	↑
		Ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	<u>Powiat tarnogórski</u> Rozpatrzone 112 zgłoszeń (44 szt. w 2018 r. i 68 szt. w 2019 r.) zmian w instalacjach dotyczących eksploatacji stacji bazowych telefonii cyfrowej. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 7 str. 42 - 43	↑
8.	Edukacja ekologiczna	Edukacja ekologiczna	<u>Powiat tarnogórski</u> Prowadzono szereg akcji edukacyjnych i konkursów Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 8 str. 43-47	↑

Lp.	Priorytety ekologiczne	Podstawowe kierunki działań	Ilość zadań wykonanych w latach 2018-2019	Ocena stanu realizacji
		Prowadzenie systemu informacji o środowisku i jego ochronie	<u>Powiat tarnogórski</u> W 2018 r. rozpatrzono 35 wniosków, a w 2019 r. 23 wnioski. Prowadzono także System Informacji o Środowisku. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 8 str. 47	↑

Źródło: Opracowanie własne.

Objaśnienia: ↑ - działanie zrealizowane; → - działanie w trakcie realizacji;

↔ - działanie ciągłe; ↓ - działanie niezrealizowane.

Analizując zadania należy zauważyć, że zostały one w większości zrealizowane bądź są sukcesywnie na bieżąco realizowane (zadania ciągłe).

Poniżej w ramach poszczególnych priorytetów scharakteryzowano zadania i możliwości ich uwzględnienia w aktualizowanym Programie Ochrony Środowiska.

1. Klimat i powietrze atmosferyczne

Do najważniejszych działań z zakresu ochrony klimatu i powietrza atmosferycznego zaliczono:

- ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez modernizację, remont, wymianę nawierzchni, przebudowę dróg, budowę nowych dróg,
- termomodernizację budynków,
- weryfikację pozwoleń na emisję zanieczyszczeń do atmosfery,

W ramach działań na rzecz ochrony powietrza realizowano szereg zadań drogowych przez Zarząd Dróg Powiatowych jak i przez gminy powiatu tarnogórskiego. Zrealizowano także zadania obejmujące termomodernizację w budynkach szkół, przychodniach i szpitalach będących w kompetencjach władz powiatu jak i władz gminnych. Powiat Tarnogórski w latach 2018-2019 zaplanował 20 zadań związanych z upłynnieniem ruchu pojazdów, budową, modernizacją dróg z czego zrealizowano w całości 18 zadań, wydając na ten cel 23 480 921,00 zł. Pozostałe dwa zadania są w trakcie realizacji. Ponadto w latach 2018-2019 realizując zadania dotyczące poprawy efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej (termomodernizacja) zaplanowano 10 zadań z których w całości zrealizowano 8, wydając na ten cel 20 570 647,00 zł. Pozostałe dwa zadania są w trakcie realizacji.

W celu poprawy jakości powietrza atmosferycznego konieczne jest kontynuowanie działań obejmujących:

- rozbudowę i przebudowę dróg powiatowych,

- modernizację przejść dla pieszych na drogach powiatowych oraz budowę ścieżek rowerowych,
- letnie utrzymanie dróg,
- termomodernizację obiektów użyteczności publicznej należących do powiatu tarnogórskiego.

2. Jakość wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno-ściekowa

Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód można osiągnąć poprzez:

- działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody
- koordynację działań w zakresie budowy, przebudowy i modernizacji sieci kanalizacji, budowli przeciwpowodziowych, zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków,
- współpracę i dofinansowanie spółek wodnych,
- zakończenie realizacji zadania pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330-Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry w Tarnowskich Górach w likwidacji”. Z uwagi na brak możliwości formalno-prawnych likwidacja zwałowisk odpadów, powodujących zanieczyszczenie wód, w latach 2018-2019 realizowano działania zabezpieczające:

- eksploatacja oczyszczalni ścieków po Zakładach Chemicznych Tarnowskie Góry,
- monitoring środowiska w rejonie Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”.

Ponadto w 2019 roku uchwałą Nr VII/89/2019 Rady Powiatu Tarnogórskiego zaapelowano do władz publicznych Rzeczypospolitej Polskiej o podjęcie skutecznych działań i likwidację zagrożeń jakie stwarzają odpady niebezpieczne po przedsiębiorstwie państwowym Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w Tarnowskich Górach w likwidacji.

3. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów w powiecie tarnogórskim ma szczególne znaczenie dlatego należy zintensyfikować działania polegających na usunięciu przeszkód formalno - prawnych dla zadania pn. „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330 – Gliwice poprzez kompleksowe unieszkodliwienie odpadów wraz z rekultywacją terenów skażonych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry” oraz uruchomienie nie prowadzonych od 2013 r. zadań inwestycyjnych na terenie po byłych Zakładach Chemicznych związanych z likwidacją istniejących zwałowisk odpadów. Obecny stan środowiska rejonu byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie

Góry” w Tarnowskich Górach jest wynikiem wieloletniego negatywnego oddziaływania tych Zakładów i zwałowisk odpadów poprodukcyjnych występujących na jego terenie. Wyniki badań monitoringowych wód podziemnych zarówno czwartorzędowych piętra wodonośnego jak i piętra triasowego, potwierdzają negatywne oddziaływanie tych odpadów, które zalegają na nieuszczelnionym podłożu wokół byłych Zakładów Chemicznych „Tarnowskie Góry”. Poważnym źródłem zanieczyszczeń są również pozostałości po miejscach magazynowania surowców produkcyjnych oraz po obiektach technologicznych. Aktualny poziom zanieczyszczeń wciąż jest bardzo wysoki wymaga dalszego monitorowania. W latach 2018-2019 wydatkowano 1 048 296,00 zł. Wbudowano do Centralnego Składowiska Odpadów 3,31 Mg suchej masy odpadów.

Ponadto należy także kontynuować procedury administracyjne dotyczących wydawania pozwoleń i zezwoleń w zakresie gospodarki odpadami.

4. Zasoby przyrodnicze

W ramach ochrony przyrody konieczne jest kontynuowanie zabiegów pielęgnacyjnych w zabytkowych parkach na terenie powiatu oraz wspieranie działań poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi w dziedzinie ekologii i ochrony dziedzictwa przyrodniczego. W latach 2018-2019 Powiat Tarnogórski realizował cztery zadania związane z ochroną parków i pielęgnacją zieleni, przeznaczając na ten cel kwotę 377 640,00 zł.

5. Ochrona lasów

Ochrona lasów w powiecie realizowana jest poprzez prowadzenie procedur administracyjnych obejmujących wydawanie decyzji z zakresu gospodarki leśnej, świadectw legalności pozyskania drewna czy innych decyzji określających zadania z zakresu gospodarki leśnej. Ponadto prowadzony jest nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa oraz opracowywane są nowe uproszczone plany urządzania lasu obowiązujące do 2028 roku. Powierzchnia lasów nadzorowanych wynosi 975 ha. Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa w połowie powierzchni lasów sprawuje Nadleśniczy Nadleśnictwa Koszęcin i Nadleśniczy Nadleśnictwa Świerklaniec, pozostała część lasów nadzorowana jest przez pracownika Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Wymienione działania powinny być nadal realizowane.

6. Gleby i kopaliny

Ochrona gleb i kopaliny wymaga kontynuowania procedur administracyjnych takich jak: wydawania decyzji i zaświadczeń odnoszących się do wyłączenia gruntu z produkcji rolniczej, postanowień w sprawie uzgodnienia warunków zabudowy czy też innych spraw realizowanych w ramach przepisów prawa geologicznego i górniczego. Z ogólnej liczby gruntów wyłączonych z produkcji rolniczej w latach 2018-2019, 11,96 % stanowiły grunty chronione.

Ponadto dla terenu powiatu tarnogórskiego niezwykle ważne jest prowadzenie i aktualizowanie rejestru potencjalnych historycznych zanieczyszczeń. Powierzchnia wszystkich działek potencjalnie

historycznie zanieczyszczonych znajdujących się w wykazie przekazanym Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska wynosi 9 047, 51 ha, co stanowi 14, 08% powierzchni powiatu.

7. Klimat akustyczny i pola elektromagnetyczne

Dla ochrony klimatu akustycznego planuje się modernizację infrastruktury drogowej na obszarze powiatu tarnogórskiego oraz kontynuowanie procedur administracyjnych w zakresie wydawania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu. W dalszym ciągu powinna być realizowana ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne.

8. Edukacja ekologiczna

Świadomość ekologiczna społeczeństwa w dużym stopniu wpływa na stan środowiska. Dlatego ważne jest, aby w aktualizacji Programu Ochrony Środowiska kontynuować te działania, do których należą prowadzenie konkursów, seminariów, konferencji, obchodów Dnia Ziemi, Sprzątania Świata i wielu innych działań edukacyjnych w zakresie ekologii. Niezwykle istotnym działaniem jest prowadzenie systemu informacji o środowisku i jego ochronie, które coraz bardziej zyskuje aprobatę i zainteresowanie mieszkańców powiatu.

6. Monitoring skutków realizacji Programu i jego aktualizacji

Zgodnie z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024, podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest prawidłowy system sprawozdawczości oparty na wskaźnikach monitorowania efektywności realizacji Programu. Odpowiedni zestaw wskaźników zapewnia sprawne przeprowadzenie monitoringu przedsięwzięć oraz analiz porównawczych i tematycznych, dostarczających rzetelnej informacji o wdrażanym Programie. W Programie ochrony środowiska przedstawiono zestaw wskaźników, które umożliwiają określenie stopnia zmiany środowiska. Porównanie informacji określonych na podstawie pomiarów i ocen do stanu bazowego pozwala na określenie efektu realizacji założonych celów i działań.

Poniżej w tab. 10 przedstawiono zmiany stanu środowiska w oparciu o wskaźniki monitorowania jakości środowiska będących narzędziem oceny realizacji Programu w momencie opracowywania raportu z jego wykonania, umieszczone w POŚ dla Powiatu Tarnogórskiego. Wskaźniki te pozwalają na wykonanie spójnych ze sobą raportów z realizacji POŚ zarówno na szczeblu gminnym, powiatowym jak i wojewódzkim.

Tabela 10. Zmiany stanu środowiskowego w oparciu o wskaźniki monitorowania efektywności
Programu Ochrony Środowiska

Lp.	Wskaźnik	Wymiar wskaźnika	Stan z Programu Ochrony Środowiska	Stan na 31.12.2017r.	Stan na 31.12.2019r.
			w 2014 r.	w 2017 r.	w 2019 r.
1.	Klimat i powietrze	Dążenie do zmniejszenia zanieczyszczeń pyłowych (pyłu PM10) na stanowisku pomiarowym. Tarnowskie Góry ul. Litewska [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	43,5	38,0	37,5
2.	Klimat i powietrze	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych [Mg/rok]	440 910	466 795	475 359
3.	Klimat i powietrze	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych [Mg/rok]	64,0	77,0	69,0
4.	Zasoby wody	Stosunek objętości ścieków oczyszczonych w ściekach wymagających oczyszczenia [%]	70,6	73,4	76,4
5.	Zasoby wody	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów [%]	34,2	53,2	54,8
6.	Zasoby wody	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków [%]	68,2	72,6	75,1
7.	Zasoby wody	Zużycie wody w przeliczeniu na mieszkańca [m^3/rok]	59,1	57,1	56,7
8.	Zasoby wody	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	466,5	545,3	570,2
9.	Gospodarka odpadami	Masa odebranych odpadów komunalnych - ogółem [Mg/rok]	33 667,0	48 915,1	62 197,8
10.	Gospodarka odpadami	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie [Mg/rok]	5 050,0	17 472,3	27 331,5
11.	Gospodarka odpadami	Masa odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane odpady komunalne [Mg/rok]	28 617,0	31 442,8	34 866,4
12.	Gospodarka odpadami	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	243,3	225,9	249,0
13.	Gospodarka odpadami	Liczba instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych [szt.]	1	1	1
14.	Gospodarka odpadami	Zlikwidowane dzikie wysypiska [szt./rok]	465	244	331
15.	Gospodarka odpadami	Odpady zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk [Mg/rok]	339,3	116,7	140,4
16.	Gospodarka odpadami	Ilość wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu [Mg/rok]	2 788,0	3 678,3	3 647,3
17.	Zasoby przyrodnicze	Obszary prawnie chronione [ha]	565,4	568,1	568,1
18.	Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia lasów [ha]	32 946,0	33 262,0	33 269,0
19.	Zasoby przyrodnicze	Pomniki przyrody [szt.]	150	147	137
20.	Gleby	Powierzchnia użytków rolnych [ha]	22 389,0	22 180,0	21 971,0
21.	Gleby	Grunty rekultywowane – powierzchnia [ha]	25	25	25
22.	Gleby	Grunty wymagające rekultywacji [ha]	31	31	31
23.	Promieniowanie elektromagnetyczne	Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców < 50 tys. [V/m]	1,31	n.b.	0,44*

Lp.	Wskaźnik	Wymiar wskaźnika	Stan z Programu Ochrony Środowiska	Stan na 31.12.2017r.	Stan na 31.12.2019r.
			w 2014 r.	w 2017 r.	w 2019 r.
24.	Promieniowanie elektromagnetyczne	Tereny wiejskie [V/m]	0,59	0,38	0,20
25.	Poważne awarie przemysłowe	Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii oraz poważnych awarii na terenie powiatu [szt.]	0	0	0
26.	Poważne awarie przemysłowe	Liczba zakładów w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii [szt.]	3	3	3

Źródło: GUS, WIOŚ Katowice, informacje uzyskane ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach

Wyjaśnienie: nie badano - w 2019 r. nie przeprowadzono pomiarów

*- dana z 2018 r.

n.b. – nie badano – w 2017 r. nie przeprowadzono pomiarów PEM dla miast o liczbie mieszkańców < 50 tys. [V/m]

Dane zamieszczone powyżej wskazują, że zmniejszyło się zanieczyszczenie PM10, zmniejszyło się zużycie wody oraz promieniowanie elektromagnetyczne. Są także wskaźniki określające pogorszenie stanu, są to głównie wzrost emisji gazowych i pyłowych z zakładów, chociaż w stosunku do zanieczyszczeń pyłowych obserwując stan na rok 2017 emisja pyłu wyraźnie się obniżyła. Zauważyć należy także, że zwiększył się odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków, a także długość sieci kanalizacyjnej. Nastąpił wzrost zebranych odpadów komunalnych. Porównując rok 2017 następuje zmniejszenie ilości odpadów zawierających azbest.

Część wskaźników, w tym ilość poważnych awarii, ilość zakładów w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii, liczba instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz gruntów wymagających rekultywacji pozostały bez zmian.

Podsumowując najwięcej wskaźników pokazuje pozytywne zmiany w stanie i jakości środowiska, co jest skutkiem zaangażowania powiatu tarnogórskiego w inwestycje przyczyniające się do poprawy stanu i jakości środowiska.

7. Podsumowanie i wnioski

Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach poczynając od gminnego aż do krajowego jest to, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024 został przyjęty Uchwałą Nr XXII/163/2016 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 14 czerwca 2016 r. co dwa lata organ wykonawczy powiatu zobowiązany jest do sporządzania

raportów z w/w dokumentu (art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska).

Niniejszy raport obejmuje realizację założonych zadań za okres 2018-2019, przybliża on osiągnięcie celów i priorytetów wyznaczonych dla poszczególnych komponentów środowiska.

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024” stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w powiecie.

Analizując realizację Programu na poziomie powiatowym należy pamiętać, że zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska, zobowiązują Zarząd Powiatu oraz podmioty działające na jego terenie do koniecznych działań. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wpływa, zatem na możliwości bezpośredniej i pośredniej ochrony środowiska na terenie powiatu.

W okresie sprawozdawczym (lata 2018-2019) zrealizowano znaczną część zadań założonych do realizacji w harmonogramie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego, co zostało omówione w niniejszym raporcie.

Realizacja tych zadań pozwoliła na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych (pyłu PM₁₀) na stanowisku pomiarowym Tarnowskie Góry przy ul. Litewskiej, w porównaniu do stanu zaprezentowanego w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024. Dzięki prowadzeniu w Starostwie Powiatowym procedur administracyjnych i wydawaniu stosownych decyzji w zakresie pozwoleń na emisję nastąpił również znaczny spadek emisji zanieczyszczeń pyłowych w stosunku do 2017 r.

Poprzez realizację działań w sektorze wód powierzchniowych i podziemnych oraz w gospodarce wodno-ściekowej, w 2019 r. nastąpił wzrost objętości ścieków oczyszczonych w ściekach wymagających oczyszczenia, wzrosła liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków, a także ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów. Zmalało natomiast roczne zużycie wody w powiecie, w przeliczeniu na mieszkańca. Poprzez realizację inwestycji w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej w gminach na przełomie lat 2014-2019 wzrosła jej długość o 103,7 km.

Dzięki bogaceniu się społeczeństwa, a co za tym idzie poprawie jakości życia mieszkańców powiatu, nastąpił blisko dwukrotny wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w stosunku do 2014 r., niemniej jednak należy zaznaczyć, iż w strumieniu powstających odpadów w 2019 r. blisko 44% stanowią odpady segregowane. Nastąpił znaczący wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie w stosunku, do 2014 r., który wyniósł blisko 29%.

W 2017 r. nastąpił wzrost ilości odpadów zawierających azbest w stosunku do 2014 r., co świadczy o wprowadzaniu na bieżąco przez gminy powiatu brakujących danych do bazy azbestowej

prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju w zakresie zinwentaryzowanych ilości azbestu zalegających na budynkach zlokalizowanych w poszczególnych gminach powiatu. W 2019 r. liczba ta nieco spadła w stosunku do 2017 r., co oznacza, że wszystkie gminy powiatu tarnogórskiego wprowadziły dofinansowanie dla mieszkańców do usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest i na bieżąco realizują to zadanie.

Wzrost powierzchni lasów zaprezentowany w tab. 10 świadczy o zmianach wynikających z modernizacji ewidencji gruntów i budynków oraz zalesień prowadzonych przez Nadleśnictwa na terenie powiatu. Zmalała natomiast powierzchnia użytków rolnych, poprzez ciągłe prowadzenie procedur administracyjnych w powiecie w zakresie wyłączeń gruntów z produkcji rolniczej.

Od 2014 r. nie nastąpiła żadna zmiana powierzchni gruntów zrekultywowanych, a co za tym idzie powierzchni gruntów wymagających rekultywacji, z uwagi na brak działań w ostatnich latach, w zakresie likwidacji zwałowisk odpadów niebezpiecznych poprzez unieszkodliwienie oraz rekultywację terenów po Zakładach Chemicznych Tarnowskie Góry nie uległa zmniejszeniu.

Poziom promieniowania elektromagnetycznego utrzymuje się na poziomie znacznie niższym od dopuszczalnego (wartość dopuszczalna 61 V/m (składowa elektryczna) dla częstotliwości z zakresu 2-300 GHz).

Pomimo istnienia na terenie powiatu tarnogórskiego trzech zakładów znajdujących się w rejestrze sprawców poważnych awarii, w latach 2014-2019 nie wystąpiły żadne zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

Należy zaznaczyć, iż część podjętych zadań pozostaje nadal do realizacji lub powinno być realizowanych w sposób ciągły. Główną przyczyną braku ich dotychczasowej realizacji mógł być brak środków finansowych i bardzo długi okres oczekiwania na ich pozyskanie z zewnątrz, a także problemy o charakterze formalnym takie jak problem związany z prawem własności do gruntów czy brak rozwiązania kwestii roszczeń wobec byłych Zakładów Chemicznych Tarnowskie Góry, co wciąż uniemożliwia powiatowi wznowienie działań inwestycyjnych na tym terenie.

Powiat Tarnogórski aktualnie opracuje projekt Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029, który stanowił będzie kontynuację dotychczasowego Programu, a jednocześnie uwzględnił będzie nowe przepisy prawne jak i obecne tendencje na szczeblu zarówno wojewódzkim jak i krajowym.

8. Dane źródłowe

- 1) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024, Tarnowskie Góry, wrzesień 2015 r.

- 2) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2029 – projekt, Tarnowskie Góry, czerwiec 2020 r.
- 3) Raport o stanie powiatu tarnogórskiego za rok 2018, Tarnowskie Góry, maj 2019 r.
- 4) Raport o stanie powiatu tarnogórskiego za rok 2019, Tarnowskie Góry, czerwiec 2020 r.
- 5) Raporty o stanie poszczególnych gmin powiatu.
- 6) GUS, Bank Danych Regionalnych.
- 7) WIOŚ, Katowice.
- 8) Informacje uzyskane ze Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach.
- 9) Raport – Właściwe zarządzanie środowiskiem gwarantem bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców powiatu tarnogórskiego, 2015 r.